

Oponentský posudek

na diplomovou práci Martiny Pavlíčkové na téma „Trest domácího vězení, jeho výkon a kontrola“

Téma diplomové práce o rozsahu 65 stran vlastního textu je aktuální. Trest domácího vězení jako alternativa k trestu odnětí svobody je již několik let diskutován zejména z hlediska problémů spojených s jeho výkonem a nedostatečnou kontrolou odsouzených související s neexistencí elektronického kontrolního systému.

Autorka ke zvolenému tématu přistupuje v prvních třech kapitolách z obecnějšího pohledu, když rozebírá pojem trestu, alternativní tresty a charakterizuje požadavky restorativní justice. Pojednání o právní úpravě trestu domácího vězení, jeho historii, zákonných podmínkách pro uložení, případnou přeměnu a možnosti kontroly jeho vykonávání je obsaženo v kapitolách 5 – 7 diplomové práce. Zpracování těchto kapitol odpovídá v úvodu nastolenému cíli diplomantky *„především shrnout hmotněprávní a procesněprávní úpravu trestu domácího vězení.“* Další kapitoly se zabývají kontrolou trestu domácího vězení s důrazem na (ne)možnost využití elektronického kontrolního systému a komparací se zahraniční právní úpravou. Poslední dvě kapitoly sumarizují výhody a nevýhody trestu domácího vězení a problematické otázky s touto sankcí související.

Z hlediska zpracování tématu a použitých metod práce vyhovuje nárokům kladeným na tento druh prací. I když autorka naplnila vytýčený cíl, práci by prospělo, kdyby zejména v části popisující hmotněprávní úpravu přistupovala k výkladu více kriticky a snažila se zaujmout vlastní stanovisko. Z věcného hlediska lze mít k práci zejména následující připomínky:

- str. 11: výjimečný trest není trestem „nad rámcem“ ustanovení § 54 TZ, ale představuje zvláštní typ trestu odnětí svobody
- str. 14 první odstavec: sankce ukládané mladistvým neoznačujeme jako tresty, ale jako opatření
- str. 17: autorka nesprávně uvádí ve výčtu trestů, které nelze uložit společně s nepodmíněným trestem odnětí svobody, peněžité trest

- str. 26: neztotožňuji se s možností postihovat jednání spočívající v maření výkonu trestu domácího vězení jako trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 1 písm. f) TZ (viz rozhodnutí č. 4/2014 Sb. rozh. tr.)
- str. 26 poslední odstavce: autorka uvádí, že „*při ukládání trestu domácího vězení soud zároveň odsouzenému uloží přiměřené povinnosti a přiměřená omezení uvedená v ustanovení § 48 odst. 4 TZ...*“ – nejedná se o obligatorní povinnost, soud může uložit přiměřené povinnosti a přiměřená omezení, ale nemusí (§ 60 odst. 5 TZ)
- str. 32: autorka při charakteristice předchozí právní úpravy náhradního trestu odnětí svobody nepřesně parafrázuje délku možného náhradního trestu odnětí svobody
- str. 36 odstavec první: autorka nesprávně uvádí, že „*výkon trestu domácího vězení je upraven v trestním zákoníku v části druhé, hlavě dvacáté první, oddílu třetím*“
- str. 48: trest domácího vězení nebyl do českého trestního práva zaveden zákonem č. 306/2009 Sb., jak uvádí autorka
- str. 61: autorka uvádí, že trest domácího vězení je možné ve Slovenské republice uložit „za ty přečiny, kde horní hranice trestu odnětí svobody nepřevyšuje pět let“; tento trest je v podmínkách SR možné uložit i za jiné přečiny (s vyšší horní hranicí trestní sazby), jelikož přečiny jsou i všechny nedbalostní trestné činy (bez ohledu na výši trestní sazby)

Závěry, ke kterým diplomantka při zpracování dospěla, jsou sumarizovány v posledních dvou kapitolách. Na jedné straně zde oceňuji snahu autorky zaujmout vlastní stanovisko k problematickým aspektům souvisejícím s ukládáním a výkonem trestu domácího vězení, na straně druhé možno mít výhrady k názorům autorky o „*diskriminaci*“ v kontextu ukládání trestu domácího vězení finančně zámožnějším osobám a nabízeného řešení spočívajícího ve „*zřízení domů, ve kterých by tyto osoby mohly vykonávat uložený trest*“, stejně jako k návrhům de lege ferenda na umožnění změn v průběhu výkonu trestu domácího vězení zpříšňujících podmínky tohoto výkonu.

Diplomová práce Martiny Pavlíčkové je vzhledem na zvolené téma strukturovaná logicky, avšak samotné rozdělení do 11 kapitol, jež se člení na podkapitoly, popř. další podřazené podkapitoly považuji za přílišné vzhledem k rozsahu textu (např. na str. 16 jsou tři podkapitoly na jedné straně textu, což nepovažuji za vhodné). Práci doplňují vhodné obrázky a přílohy vztahující se k rozebírané problematice. Kvalita poznámkového aparátu je vyhovující, ačkoli někdy chybí odkaz na použitý pramen (např. na str. 63 poslední odstavce autorka uvádí informaci prvním použitím elektronického náramku na Slovensku bez toho, že by

uvedla zdroj, odkud tuto informaci čerpala) a jsou patrné i nepřesnosti při identifikaci citovaných autorů (např. str. 39 „F. Šámal“). Z hlediska použitých metodologických postupů se výklad opírá zejména o učebnicové a komentářové zdroje, za současného použití i další odborné literatury, periodik, judikatury a početných internetových zdrojů. Práce je čtivá, formální chyby nebo neobratné formulace obsahuje jen výjimečně, např. str. 36 poslední věta („V případě ukládání trestu domácího vězení pachateli v blízkém věku mladistvých může být uloženo výchovného opatření.“)

Navzdory výše uvedeným připomínkám má práce celkově dobrou úroveň. Diplomantka v ní prokázala, že se s problematikou trestu domácího vězení, jeho výkonu a kontroly do patřičné hloubky seznámila.

Práce splňuje kritéria stanovená pro diplomové práce, a proto ji **doporučuji k obhajobě**.

Při obhajobě by se diplomantka mohla vyjádřit k otázce zohledňování majetkových poměrů pachatelů při ukládání trestu domácího vězení.

Předběžné hodnocení práce: velmi dobře

V Praze 8. listopadu 2017

JUDr. Ingrid Galovcová, Ph.D.